Elektronicznie podpisany przez:
Maria Wasilewska
dnia 9 stycznia 2026 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-75/2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 9 stycznia 2026 r.

w sprawie wyrażenia opinii o prawidłowości sporządzenia planowanej kwoty długu oraz o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej na 2026 rok Gminy Rajgród.

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r., poz. 7) art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących.

Skład Orzekający:
Maria Wasilewska - przewodnicząca
Małgorzata Rutkowska - członek Kolegium
Izabela Chrulska - członek Kolegium

Opiniuje pozytywnie:
- prawidłowość planowanej kwoty długu wynikającej z zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań, o których mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych;
- możliwość sfinansowania deficytu budżetu określonego w uchwale budżetowej na 2026 rok.

U z a s a d n i e n i e

Skład Orzekający opinię swoją sformułował w oparciu o uchwały:
- Nr XXII/147/25 Rady Miejskiej w Rajgrodzie z dnia 19 grudnia 2025 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rajgród na lata 2026-2035;
- Nr XXII/148/25 Rady Miejskiej w Rajgrodzie z dnia 19 grudnia 2025 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Rajgród na 2026 rok.

Rada Miejska uchwałą Nr XXII/148/25 ustaliła budżet na 2026 rok, a mianowicie:
- dochody ogółem 49.040.165,83 zł, (bieżące 33.201.851,81 zł; majątkowe 15.838.314,02 zł);
- wydatki ogółem 52.381.280,83 zł, (bieżące 28.993.718,25 zł; majątkowe 23.387.562,58 zł);
- łączna planowana kwota przychodów 5.242.700 zł (par. 906 przychody z wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 211.168 zł; par. 952 kredyty/pożyczki 5.031.532 zł);
- łączna planowana kwota rozchodów 1.901.585 zł (par. 992).

Deficyt określony na kwotę 3.341.115 zł zgodnie z zapisem §5 uchwały zostanie sfinansowany:
- przychodami pochodzącymi z planowanych do zaciągnięcia kredytów/pożyczek w kwocie 3.129.947 zł;
- niewykorzystanymi środkami pieniężnymi na rachunku bieżącym budżetu wynikającymi z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 211.168 zł.

Wykazane źródła finansowania deficytu są zgodne ze źródłami wymienionymi w art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Z załącznika nr 4 do uchwały „Przychody i rozchody budżetu w 2026 rok" wynika, że spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 1.901.585 zł będą finansowane kredytami/pożyczkami, co zgodne jest w świetle zapisów art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych w tym bilansu z wykonania budżetu za 2024 rok, sporządzonego na dzień 31.12.2024 roku, jak również przewidywane wykonanie budżetu za 2025 roku (zał. nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rajgród na lata 2026-2035), wskazuje, że jednostka będzie dysponowała przychodami wewnętrznymi we wskazanej wysokości, które będą możliwe do zaangażowania w 2026 roku. Jednak należy podkreślić, iż ostateczne ustalenie wielkości tych przychodów nastąpi po zakończeniu bieżącego roku budżetowego.

Podejmując uchwałę Nr XXII/147/25 z dnia 19 grudnia 2025 roku Rada uchwaliła Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Rajgród na lata 2026-2035. W załączniku nr 1 do tej uchwały określiła prognozowaną kwotę długu i spłat zobowiązań. Z przedstawionych danych wynika, że gmina tylko w 2026 roku planuje zaciągnięcie zobowiązania. W pozostałych w latach nie planuje pozyskiwania nowych przychodów zwrotnych (kol.4.1). Najwyższa wartość długu przypada na koniec 2026 roku i wyniesie 7.706.575 zł (kol.6), co stanowi 15,71% planowanych dochodów na ten rok (23,21% planowanych dochodów bieżących). We wszystkich latach zaprojektowano wydatki na obsługę długu (kol. 2.1.3). Budżety lat 2027-2035 wykazują nadwyżkę budżetu (kol. 3), która zabezpiecza rozchody budżetu z tytułu planowanych spłat zaciągniętych wcześniej zobowiązań (kol. 5.1).
Skład Orzekający stwierdza, iż z wykazanych w prognozie wartości wynika, że w latach 2026-2035 nie zostanie naruszona relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W roku budżetowym 2026 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 7,85% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2025 r., który stanowi 21,76% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi 21,74%). Porównanie tych wskaźników (kol. 8.1; kol. 8.3.1) wskazuje, że prognozę kwoty długu sporządzono z zachowaniem rezerw limitowych. Przyjęte w prognozie założenie zachowania tej relacji oparto o planowane nadwyżki operacyjne (kol. 7.1), co w sposób bezpośredni determinuje bezpieczeństwo finansowe jednostki w całym okresie prognozy.
W latach 2026-2027 gmina przewiduje osiąganie wpływów z dochodów ze sprzedaży majątku (kol. 1.2.1) na poziomie od 100.000 zł do 406.052,52 zł w 2026 roku. Znalazły one uzasadnienie w załączniku objaśnień przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Jednocześnie Skład orzekający wskazuje, że dochody ze sprzedaży majątku wykazują tendencję spadkową w latach historycznych, co rodzi ryzyko ich nieosiągnięcia na zakładanym poziomie. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji, gmina może zostać zmuszona do poszukiwania alternatywnych źródeł finansowania, w tym do zaciągania dodatkowych zobowiązań, np. w formie kredytów.

W całym okresie Prognozy gmina zakłada występowanie nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych. W 2026 roku wynik z działalności bieżącej zamyka się dodatnim saldem operacyjnym (kol. 7.1) w wysokości 4.208.133,56 zł. Natomiast w latach 2027-2035 nadwyżki operacyjne kształtują się na poziomie od 4.102.631 zł do 5.011.797 zł. Dane historyczne w zakresie działalności bieżącej przedstawiają się następująco:
- *wykonanie 2019 roku 1.790.363,86 zł;*
-*wykonanie 2020 roku 4.757.382,34 zł;*
- *wykonanie 2021 roku 4.635.791,00 zł;*
- *wykonanie 2022 roku 7.882.029,52 zł;*
- *wykonanie 2023 roku 2.670.645,63 zł;*
- *wykonanie 2024 roku 1.563.882 zł;*
- *przewidywane wykonanie 2025 roku 2.316.474,51 zł.*
Analiza działalności bieżącej gminy obejmująca lata 2019-2025 (z uwzględnieniem przewidywanego wykonania za 2025 rok) potwierdza znaczną zmienność poziomu nadwyżki operacyjnej. W badanym okresie jej wartość kształtowała się w przedziale od 1.790364,86 zł do 7.882.029,52 zł, przy czym od 2023 roku zauważalna jest tendencja spadkowa. Średnia arytmetyczna sald

operacyjnych z ostatnich siedmiu lat wyniosła 3.659.509,83 zł. Przyjęte w Prognozie wartości nadwyżek operacyjnych na lata 2026-2035 nieznacznie tę średnią przewyższają. Skład orzekający zauważa, iż przyjęte założenia prognostyczne - przy uwzględnieniu zmian w ustawie o dochodach JST w zakresie podatku PIT, obowiązujących od 2025 r. oraz w świetle złożonych objaśnień - pozostają spójne z dotychczasową sytuacją finansową gminy. Na pozytywna ocenę wpływa również brak występowania ujemnego salda operacyjnego w całym analizowanym okresie, co wskazuje na bezpieczną strukturę finansów bieżących. Jednocześnie Skład Orzekający podkreśla, ze planowanie nadwyżek operacyjnych na poziomie wyższym od średniej historycznej przy jednoczesnej obserwowanej w ostatnich latach tendencji spadkowej wiąże się z podwyższonym ryzykiem prognostycznym. Ryzyko to potęgują czynniki zewnętrzne takie jak: zmienność ogólnej koniunktury gospodarczej, presja na wzrost wydatków bieżących oraz niepewność co do faktycznej realizacji dochodów majątkowych. W związku z powyższym Skład Orzekający wskazuje na bieżące ich monitorowanie w zakresie realizacji przyjętych założeń, zwłaszcza w zakresie osiągnięcia prognozowanych nadwyżek operacyjnych oraz dochodów ze sprzedaży majątku a także na potrzebę niezwłocznych korekt prognozy w przypadku wystąpienia istotnych odchyleń od wartości planowanych.

Biorąc pod uwagę przedstawione okoliczności Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

P o u c z e n i e:
Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Maria Wasilewska